

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **M. A.**
státní příslušnost Alžírská demokratická a lidová republika
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
sídlem Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům z. s.
sídlem Poděbradská 5, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2025, č. j. OAM-621/DS-D03-D07-2025, o předání do příslušného státu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 6. 2025, č. j. OAM-621/DS-D03-D07-2025, (dále jen „napadené rozhodnutí“) určil, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět podle čl. 18 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M. P.

1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“), je Spolková republika Německo (dále též jako „Německo“). Současně žalovaný vyslovil, že napadené rozhodnutí je „v souladu s § 11 odst. 2 věty druhé zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, rozhodnutím podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu uvedeného podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu“. Žalobce s napadeným rozhodnutím nesouhlasí a žádá, aby ho krajský soud zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce byl dne 2. 6. 2025 zadržen Policií České republiky a téhož dne zajištěn, neboť pobýval na území České republiky neoprávněně. Správní orgány ze záznamu o výsledku porovnávání otisků prstů v systému EURODAC zjistily, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu ve Spolkové republice Německo dne 4. 9. 2023. Dne 9. 10. 2023 a 14. 1. 2025 žalobce požádal o mezinárodní ochranu v České republice.
3. Do protokolu o podání vysvětlení ze dne 4. 6. 2025 žalobce uvedl, že je svobodný, ale má v České republice přítelkyni a dceru. Bratr pobývá ve Francii, taktéž nelegálně. V České republice bydlí u přítelkyně, ale adresu neznal. Do Evropské unie přicestoval v prosinci 2022. Nejprve člnem na Mallorcu, poté pokračoval do Francie, Švýcarska a následně do Německa. Poprvé žádal žalobce o mezinárodní ochranu v České republice dne 9. 10. 2023. Žalovaný rozhodl, že k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu je Německo. Toto rozhodnutí přezkoumal Krajský soud v Brně a žalobu zamítl. Žalobce rozhodnutí žalovaného respektoval, odcestoval do Německa, kde nastoupil do vězení. Po propuštění se vrátil do České republiky. Podruhé žalobce žádal o mezinárodní ochranu v České republice dne 14. 1. 2025. Taktéž v tomto řízení byl předán do Německa. Žalobce sdělil, že ve stejný den, kdy byl předán do Německa, tedy dne 19. 3. 2025, se vrátil do České republiky. Adresu přítelkyně a dcery neznal, dceru vyživuje matka z rodičovského příspěvku. Co žalobce vydělá, má pro svou potřebu. V České republice by chtěl vychovávat dceru a žít legálně.
4. Do protokolu o pohovoru v rámci dublinského řízení ze dne 13. 6. 2025 žalobce uvedl, že se v den, kdy byl předán do Německa, vrátil do České republiky. Chce zůstat v České republice, jelikož tu má dceru. Kromě kontaktu s dcerou nesdělil žádné důvody, proč by nemohl vycestovat do Německa.
5. Žalovaný napadeným rozhodnutím určil, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět je Spolková republika Německo. Rozhodnutí odůvodnil především tím, že žalobce požádal dříve o azyl na území Německa, což vyplynulo z lustrace v databázi EURODAC. Žalovaný zároveň neshledal překážky přemístění do Německa, které nevykazuje systémové nedostatky při vyřizování azylových žádostí. Žalovaný se taktéž zabýval tím, zda aplikuje čl. 17 Dublinského nařízení. K tomu zohlednil vazby v České republice (se strýcem, přítelkyní a dcerou) a také to, že žalobce od svého přicestování do Evropské unie soustavně porušuje pobytová pravidla a překračuje nedovoleným způsobem hranice jednotlivých členských států. Žalovaný nenašel relevantní důvody pro aplikaci čl. 17 Dublinského nařízení.

6. Následně se žalovaný zabýval tím, zda v případě Německa existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. V tomto ohledu žalovaný vycházel zejména z dokumentu Informace OAMP, Německo, ze dne 5. 12. 2024 a rovněž poukázal na to, že na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Německu, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Německa (jak to v minulosti zcela jednoznačně učinil v případě Řecka). Německo ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a umožňuje činnost právníkům osobám, které na dodržování těchto práv dohlížejí.
7. Žalovaný se následně zabýval tím, zda v případě žalobce nejsou dány důvody pro aplikaci čl. 17 Dublinského nařízení. Uvedl, že žalobce se nepotýká s žádným závažným zdravotním omezením a neužívá pravidelně léky. Kromě uvěznění se žalobce v Německu nesetkal s žádnými problémy. Strýc žalobce není pro účely Dublinského nařízení [čl. 2 písm. g)] jeho rodinným příslušníkem, žalobce s ním nepobýval ve společné domácnosti.
8. Podle informací z akceptace Německé spolkové republiky ze dne 24. 1. 2025 nebylo o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu v Německu dosud meritorně rozhodnuto. V Německu bude žalobci umožněno pobývat v zařízení pro ubytování žadatelů o mezinárodní ochranu nebo v soukromí. Bude mít zajištěn přístup k hmotné a případně finanční pomoci k zajištění svých potřeb. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že doposud o získání pobytového oprávnění na základě svého současného partnerského vztahu a otcovství neusiloval a nepodnikl žádné kroky, vyjma založení opětovné žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalobce se svou dcerou společnou domácnost sdílel jen velmi omezenou dobu. Setrval v Německu, o dceru se starala výhradně její matka. Dosavadní pobyt žalobce v České republice není dlouhodobý. Do doby vyřízení žádosti o umožnění setrvat podle zákona o pobytu cizinců má žalobce možnost dceru podporovat finančně. přítelkyně ani dcera se nepotýkají se zdravotním omezením. V průběhu podání vysvětlení dne 3. 6. 2025 žalobce uvedl, že peníze, které sám vydělá, jsou určeny pro jeho vlastní potřebu. Matka k pokrytí potřeb dcery využívá státní sociální podporu.
9. Žalovaný zdůraznil, že žalobce od svého přistěhování do Evropské unie soustavně porušuje pobytová pravidla a překračuje nedovoleným způsobem hranice jednotlivých členských států. Podle informací z Cizineckého informačního systému vydalo Německo rozhodnutí o navrácení a zákaz vstupu na území členských států Evropské unie. V průběhu první a druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky uvedl žalobce obsahově zcela odlišný azylový příběh, což naznačuje účelovost jeho žádosti. Již dvakrát žalovaný rozhodl o tom, že Česká republika není příslušná k dokončení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce však v Německu nesetřval, vycestoval do České republiky. Vízum k cestě ani pobytové oprávnění mu v minulosti žádný člen Evropské unie neudělil. Po přemístění do Německa mu tamní úřady sdělily, do jakého pobytového zařízení se má žalobce dostavit. Ten však pokyny německých úřadů nerespektoval a vrátil se do České republiky.

10. Žalobce nesdělil žádné výhrady k řízení o udělení mezinárodní ochrany či k pobytu v Německu. Žalobce je nízkého věku, je soběstačný a samostatný. Není osobou závislou nebo odkázanou na pomoc druhých.

III. Žaloba

11. Žalobce uvedl, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „s. ř.“). Dále porušil čl. 3 odst. 2, č. 4 a čl. 17 Dublinského nařízení, současně jako body 13, 14, 17, 18 a 19 preambule Dublinského nařízení.
12. Žalobce brojil proti tomu, aby byl předán do Německa, jelikož v této zemi dochází k vážným nedostatkům v oblasti azylového řízení, které představují porušení základních lidských práv a svobod. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí nezabýval tím, zda je přemístění žalobce do Německa možné. Žalovaný se měl zabývat podmínkami v přijímacích zařízeních v Německu, což neučinil.
13. Podle žalobce důvodem, proč nemůže být přemístěn do Německa, je jeho dcera, M. A., narozená dne X. Předáním žalobce do Německa by došlo k rozdělení rodiny. Žalovaný neposoudil nejlepší zájem dítěte, napadené rozhodnutí nerespektuje právo na rodinný život. Podle žalobce měl žalovaný využít diskreční oprávnění podle čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení s ohledem na nejlepší zájem nezletilé dcery žalobce.
14. Žalobce dále namítal porušení procesních záruk dle Dublinského nařízení. Žalovaný v rámci řízení nepostupoval v souladu s procesními postupy stanovenými v Dublinském nařízení. Dle bodu 18 preambule a čl. 4 Dublinského nařízení by měl být žadatel o mezinárodní ochranu informován o použití Dublinského nařízení a o skutečnosti, že může v průběhu pohovoru poskytnout informace o přítomnosti svých rodinných příslušníků, příbuzných nebo jiných členů rodiny v členských státech za účelem usnadnění řízení o určení příslušného členského státu. Žalobce při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany pouze obdržel poučení o postupu podle Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států. Uvedené nařízení však mohlo být použité na stanovení státu příslušného k posouzení žádosti pouze u žádostí podaných před prvním dnem šestého měsíce ode dne vstupu v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), 604/2013 ze dne 26. června 2013, tj. před 1.1.2014. Poučení správního orgánu tak bylo neaktuální, přičemž bylo Nařízení Dublin II. přepracováno především z důvodu nedostatečného zohlednění rodinného života žadatelů o udělení mezinárodní ochrany při postupu podle tohoto nařízení. Nesprávné poučení žalobce tak mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.
15. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že na základě provedené lustrace v databázi EURODAC je zřejmé, že jmenovaný dne 4. 9 .2023 požádal o mezinárodní ochranu na území Spolkové republiky Německo. Ta uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o

mezinárodní ochranu. Uvedl, že žalobce nesdělil žádné výhrady k pobytu na území Německa. V průběhu prvního pobytu se setkal s uspokojivým přijetím.

17. Žalovaný následně vyzdvihl účel Dublinského nařízení a konstatoval, že nenašel relevantní důvody pro aplikaci čl. 17 Dublinského nařízení. Poukázal na souvztažnou judikaturu Nejvyššího správního soudu k problematice diskrečního oprávnění. Využití aplikace čl. 17 Dublinského nařízení je otázkou správního uvážení, které podléhá pouze omezené možnosti soudního přezkumu. Podstatou článku jsou především humanitární důvody pro sloučení rodiny či kulturní důvody. Žalovaný se dostatečně zabýval možnostmi aplikace tohoto ustanovení, avšak nezjistil žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele. V České republice se nachází strýc žalobce, avšak ten není nejbližším rodinným příslušníkem. Z výpovědi žalobce pak vyplynulo, že doposud o získání pobytového oprávnění ani na základě svého současného partnerského vztahu a otcovství na území České republiky neusiloval a nepodnikl žádné kroky vyjma založení opětovné žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce doposud se svojí dcerou společnou domácnost sdílel jen velmi omezenou dobu. Setrval právě v Německu a o dceru se starala výhradně matka. Dosavadní pobyt žalobce na území České republiky není nikterak dlouhodobý. Přítelkyni ani dceru neživí, matka musí k pokrytí potřeb dcery využít státní sociální podpory.
18. Žalobce od svého přicestování do Evropské unie soustavně porušuje pobytová pravidla a překračuje nedovoleným způsobem hranice jednotlivých členských států. Již dvakrát bylo rozhodnuto o nepřislušnosti České republiky za dokončení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
19. Žalovaný má za to, že při svém postupu neporušil ustanovení správního řádu ani Dublinské nařízení. Žalobce nebyl na svých právech zkrácen a napadené rozhodnutí je tak zákonné a správné.

V. Posouzení věci soudem

20. Žaloba je přípustná. Byla podána oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky (žalovaný s takovým postupem souhlasil a žalobce se ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy nevyjádřil).
21. Žalobce nejprve obecně, bez konkrétních okolností případu, namítal porušení ustanovení správního řádu a Dublinského nařízení. Tyto obecné námitky však soud nepovažuje za žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. *„Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami“* (usnesení

rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Těmto požadavkům ovšem výše uvedené obecné námitky žalobce nedostály, neboť jde pouze o citace a parafráze ustanovení správního řádu, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá. Soud se proto jimi samostatně nezabýval a rozhodnutí přezkoumal pouze v rozsahu řádných žalobních bodů.

22. Žalobce v žalobě namítal, že se žalovaný nezabýval tím, zda je jeho přemístění do Německa možné.
23. V tomto typu řízení je žalovaný vždy povinen zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí otázkou, zda přemístění žadatele do příslušného členského státu nevylučuje existence systémových nedostatků ve smyslu uvedeného ustanovení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Žalovaný má přitom zásadně povinnost shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě, aby mohl tuto otázku řádně posoudit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44). V otázce azylového řízení mezi členskými státy stále platí domněnka vzájemné důvěry, která členským státům ukládá, aby až na výjimečné okolnosti vycházely z toho, že všechny ostatní členské státy dodržují základní práva, která unijní právo uznává. Nelze však vyloučit, že v praxi se v určitém členském státě vyskytnou problémy ve fungování, takže existuje vážné riziko, že žadatelé o mezinárodní ochranu budou v případě přemístění do tohoto členského státu vystaveni zacházení, které je neslučitelné s jejich základními právy. Pro vyvrácení domněnky vzájemné důvěry by nicméně žadatel měl uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostacích v azylovém řízení, jež by podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41).
24. Krajský soud zjistil, že se žalovaný se tím, zda přemístění do Německa možné je, zabýval na straně 3 napadeného rozhodnutí. Pro tyto účely si vyžádal Informaci OAMP ze dne 5. 12. 2024 týkající se azylového systému v Německu. Uvedl, že nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, podle kterého by existovaly v Německu systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu. Z ničeho se nepodává, že by v Německu existovalo jakékoli riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Německo ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a umožňuje činnost právníkům osobám, které na dodržování těchto práv dohlížejí. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že jediným důvodem, proč nechce zůstat v Německu, je jeho dcera. Na systémové vady či špatné zacházení nepoukazoval. Ani v žalobě žalobce neuvedl konkrétní tvrzení, které by vedly k pochybnostem o fungování německého azylového systému. Námitky byly obecné, aniž by uvedly konkrétní skutečnosti, na jejichž základě by vznikly domněnky o tom, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínky přijetí žadatelů by dosahovaly možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. Za této situace byly úvahy žalovaného dostatečné. Lze proto uzavřít, že žalovaný se řádně a přezkoumatelným způsobem zabýval tím, jaké podmínky panují pro žadatele o azyl v Německu a dospěl k závěru, že předání do této země je možné. Námitka není důvodná.
25. Žalobce dále namítal, že měl žalovaný využít diskreční oprávnění dle čl. 17 Dublinského nařízení kvůli tomu, že se v České republice nachází žalobcova nezletilá dcera. Podle čl. 17

Dublinkého nařízení se může odchýlně od čl. 3 odst. 1 každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Z bodu 17 preambule tohoto nařízení vyplývá, že prostor pro tento postup vzniká zejména „z humanitárních důvodů a z důvodů solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky“.

26. K ustanovení čl. 17 odst. 1 se vyjádřil SD EU např. v rozsudku ze dne 16. 2. 2017, *C. K. a další v. Republika Slovenija*, C-578/16, ECLI:EU:C:2017:127 (dostupné na <http://eur-lex.europa.eu>). Tento rozsudek se týkal předběžné otázky Slovinska ze dne 21. 11. 2016 a otázky přemístění závažně nemocného žadatele o azyl do Chorvatska, státu příslušného k posouzení jeho žádosti. Soudní dvůr v této věci dospěl k závěru, že výklad čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III představuje otázku výkladu unijního práva. Dále dospěl k závěru, že článek 4 Listiny základních práv Evropské unie (zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení anebo trestu) musí být vykládán v tom smyslu, že „při neexistenci závažných důvodů se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům v členském státě příslušném pro posouzení žádosti o azyl, lze přemístění žadatele o azyl v rámci nařízení Dublin III provést pouze za podmínek, které vylučují, že toto přemístění s sebou ponese skutečné a prokázané riziko, že dotyčná osoba bude vystavena nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu tohoto článku; - za okolností, kdy by přemístění žadatele o azyl, který trpí obzvláště závažným duševním nebo fyzickým onemocněním, s sebou neslo skutečné a prokázané riziko značného a nevratného zhoršení jeho zdravotního stavu, představuje toto přemístění nelidské a ponižující zacházení ve smyslu uvedeného článku; přísluší orgánům členského státu, který má provést přemístění, a případně jeho soudům, aby vyloučily jakoukoliv závažnou pochybnost týkající se dopadu přemístění na zdravotní stav dotyčné osoby a přijaly nezbytná opatření proto, aby k jejímu přemístění došlo za podmínek, které umožňují vhodným a dostatečným způsobem ochránit zdravotní stav této osoby. V případě, že přijetí uvedených opatření nebude vzhledem k obzvláštní závažnosti onemocnění dotyčného žadatele dostatečné k zajištění, že jeho přemístění s sebou neponese skutečné riziko značného a nevratného zhoršení jeho zdravotního stavu, přísluší orgánům dotčeného členského státu, aby odložily výkon přemístění této osoby, a to do doby, než bude její stav takový, že bude způsobilá k takovému přemístění, a jestliže případně zjistí, že se zdravotní stav dotyčného žadatele o azyl v krátké době nezlepší nebo že odklad řízení po dlouhou dobu může zhoršit stav dotyčné osoby, může se dožadující členský stát rozhodnout, že žádost přezkoumá sám, přičemž uplatní „diskreční ustanovení“ stanovené v čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Článek 17 odst. 1 tohoto nařízení vykládaný ve světle článku 4 Listiny nelze vykládat tak, že za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, ukládá tomuto členskému státu povinnost, aby uvedené ustanovení uplatnil.“
27. V rozsudku ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17 (body 58 až 60), Soudní dvůr zdůraznil, že čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III je povahy fakultativní, neboť ponechává na uvážení každého členského státu, zda posoudí žádost o mezinárodní ochranu, která mu je předložena, i když není příslušný podle kritérií pro určení příslušného členského státu ve smyslu tohoto nařízení. Soudní dvůr dodal, že možnost takového postupu není žádným zvláštním způsobem podmíněna (odkázal přitom na rozsudek ze dne 30. 5. 2013, *Halaf*, C-528/11, bod 36). Každý členský stát se tudíž může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených tímto nařízením (viz také rozsudek ze dne 4. 10. 2018, *Fathi*, C-56/17, bod 53). S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členským státům je podle Soudního dvora na dotčeném

členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Soudní dvůr připomněl, že tento závěr je v souladu s jeho judikaturou týkající se fakultativních ustanovení, podle které tato ustanovení přiznávají členským státům širokou posuzovací pravomoc (viz rozsudek ze dne 10. 12. 2013, *Abdullahi*, C-394/12, bod 57 a citovaná judikatura), a také s cílem uvedeného čl. 17 odst. 1, aby byly zachovány výsady členských států při výkonu práva na poskytnutí mezinárodní ochrany (rozsudek ze dne 5. 7. 2018, X., C-213/17, bod 61 a citovaná judikatura). S ohledem na popsanou širokou posuzovací pravomoc Soudní dvůr v rozsudku *M. A.*, C-661/17, uzavřel, že ani úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte nemohou zakládat na straně členského státu povinnost, aby uvedené možnosti využil a sám posoudil žádost, k jejímuž posouzení není příslušný (pozn. zvýrazněno soudem) (bod 72 rozsudku C-661/17), přičemž ve věci C-661/17 bylo dotčené nezletilé dítě žadatelem, vztahovaly se na něj tedy záruky pro nezletilé podle čl. 6 nařízení Dublin III.

28. Dále lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 222/2016–24, ve kterém Nejvyššího správního soudu uvedl: „*Cílem dublinského systému, který se v současnosti opírá o nařízení Dublin III, je zajistit, aby byl za posuzování žádosti o mezinárodní ochranu odpovědný pouze jeden stát, dále zabránit zahlcení systému žádostmi téže osoby v různých členských státech a co nejrychleji určit stát příslušný k posuzování žádosti, aby byl zaručen přístup k účinné mezinárodní ochraně. Tím nařízením směřuje k eliminaci tzv. forum shopping, respektive asylum shopping – ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí získat mezinárodní ochranu. Za tím účelem obsahuje nařízení Dublin III podrobná kritéria pro určování příslušného státu tak, aby v individuálních situacích bylo možné jednoznačně posoudit, který členský stát je odpovědný za posuzování konkrétní žádosti. Diskreční oprávnění obsažené v článku 17 odst. 1 nařízení Dublin III kopíruje článek 3 odst. 2 předchozího Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 (dále jen „nařízení Dublin II“), který byl označován jako „klauzule suverenity“. I pod jiným názvem toto ustanovení představuje možnost státu posoudit žádost o udělení mezinárodní ochrany, i když k němu není příslušný. S ohledem na dosažení účelu řízení o mezinárodní ochraně, tj. poskytnutí skutečné efektivní ochrany před individuálně identifikovanou újmou, je třeba konstatovat, že mohou nastat situace, kdy postup podle kritérií pro určení státu příslušného k posouzení žádosti nepovede k realizaci smyslu řízení. Jinými slovy ve státě příslušném k řízení o mezinárodní ochraně dle nařízení Dublin III nebude žadatel v bezpečí před hrozbou takové újmy. Pro úplnost je třeba dodat, že pojednáváná hrozba újmy je předkládána ve smyslu trvání důvodu, který vedl žadatele o azyl k opuštění třetí země, i ve státě příslušném k posouzení žádosti (např. dosah obrožení života žadatele i na území příslušného státu), příp. ve smyslu výjimečného důvodu v podobě zvláštního zájmu, např. na zachování rodiny pohromadě apod. Je nutno zdůraznit, že se jedná o jiné posuzování, než jakým je přezkum azylového řízení v určeném státě z důvodu vyloučení existence systémových nedostatků, pro které by nebylo možno žadatele do tohoto státu přemístit – to je dle judikatury Nejvyššího správního soudu při konstatování příslušnosti jiného státu nutno provést vždy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014–27).“*
29. Čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení je založen na správním uvážení žalovaného. Při přezkumu správního uvážení se soud zabývá mj. tím, zda ze strany správního orgánu nedošlo k porušení zásady zákazu libovůle, neboť každé správní uvážení má své meze (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002–42, č. 906/2006 Sb. NSS). Tyto meze jsou v případě čl. 17 Dublinského nařízení dány povinnostmi

státu „zabývat se případy vykazujícími okolnosti hodné zvláštního zřetele, tedy tam, kde by neposouzení možných důsledků postoupení žádosti státu příslušnému k řízení dle nařízení Dublin III mohlo vést k nenaplnění smyslu nařízení – tj. k nezajištění účinné mezinárodní ochrany“ (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016–24). Nejvyšší správní soud doplnil, že pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvaha o aplikaci čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení učinit. Případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat: V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. Česká republika má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby našemu státu či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné Dublinské nařízení typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla (viz jeho čl. 3 odst. 2).

30. Žalovaný se důvody, proč nepřistoupil k aplikaci diskrečního oprávnění, v napadeném rozhodnutí zabýval. Vysvětlil, že žalobce se svou dcerou společnou domácnost sdílel jen velmi omezenou dobu. Setrval v Německu, kde 10 měsíců vykonával trest odnětí svobody, o dceru se starala výhradně její matka. Dosavadní pobyt žalobce v České republice není dlouhodobý. Žalobce neučinil žádné kroky k tomu, aby s ohledem na dceru získal pobytové oprávnění. Do doby vyřízení žádosti o umožnění setrvat podle zákona o pobytu cizinců má žalobce možnost dceru podporovat finančně. Přítelkyně ani dcera se nepotýkají se zdravotním omezením. V průběhu podání vysvětlení dne 3. 6. 2025 žalobce uvedl, že peníze, které sám vydělá, jsou určeny pro jeho vlastní potřebu. Matka k pokrytí potřeb dcery využívá státní sociální podporu. Úvaha žalovaného je racionální, založená na podkladech ve spisu. Je třeba doplnit, že žalobce si v průběhu správního řízení ani nepamatoval adresu, na které měl s přítelkyní a dcerou pobývat. Sdělil, že s nimi komunikuje znakovou řečí. Dceru finančně nijak nepodporuje, veškeré jím získané peněžní prostředky slouží na pokrytí jeho potřeb, dceru finančně zabezpečuje její matka. Žalobce se svou dcerou mohl dosud strávit jen několik měsíců, protože byl v Německu omezen na svobodě a byl zajištěn za účelem předání do příslušného státu. To, že nemohl být s dcerou, bylo však způsobeno jeho nerespektováním právních předpisů. Kdyby jednal žalobce v souladu se zákony České republiky a Německa, mohl si řádně vyřídit své oprávnění k pobytu v Evropské unii a dceru řádně vychovávat. Žalobce však v tomto směru žádnou aktivitu nevyvíjel; o zajištění pobytového oprávnění se nezajímal a na výsledek řízení o své žádosti ve věci mezinárodní ochrany nevyčkával. Místo toho jednal s despektem k pravidlům a povinnostem vyplývajícím z právní úpravy a vydaných rozhodnutí. Žalovaný se taktéž zabýval vztahem žalobce a jeho strýce.
31. Nejlepším zájmem dítěte v žalobcově případě se již zabýval Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 1. 3. 2024, sp. zn. 34 Az 1/2024. Dle Krajského soudu v Brně k odůvodnění Dublinského nařízení, v němž je akcentována ochrana nejlepšího zájmu dítěte, respektování rodinného života atd., lze uvést, že přijaté závěry nejsou v rozporu s pravidly (kritérii) nařízení, do nichž jsou tyto hodnoty včleněny (zejména čl. 8, 9, 10). Na situaci žadatele nedopadá ani čl. 16, který se zabývá postavením závislých osob; v tomto postavení jsou žadatelé, kteří jsou z důvodu svého těhotenství či nedávného narození dítěte, vážné nemoci, vážného postižení nebo vysokého věku závislí na pomoci svého dítěte, sourozence nebo rodiče oprávněně pobývajících na území některého členského státu, nebo *pokud je*

toto dítě, tento sourozenec nebo rodič žadatele závislý na pomoci žadatele. V takovém případě členský stát obvykle ponechá spolu nebo sloučí žadatele s tímto dítětem, sourozencem nebo rodičem, ovšem pouze za předpokladu, že tyto rodinné vazby již dříve existovaly v zemi původu, toto dítě, sourozenec nebo rodič nebo žadatel jsou schopni se o závislou osobu postarat a dotyčné osoby vyjádřily své přání písemně. V případě žalobce tyto podmínky splněny nejsou. Krajský soud v Ostravě se s uvedenými závěry plně ztotožňuje a má za to, že žalovaný řádně vysvětlil, proč nevyužil své diskreční oprávnění. Své úvahy podpořil konkrétními okolnostmi případu, popsal vztah žalobce a jeho nezletilého dítěte, učinil úvahu o tom, že kontakt žalobce s dítětem nebyl dosud tak blízký a intenzivní, aby byl předáním žalobce do Německa porušen nejlepší zájem dítěte. Krajský soud považuje závěry žalovaného za správné, námitku tak shledal za nedůvodnou.

32. Žalobce dále namítal, že žalovaný porušil procesní záruky dle Dublinského nařízení. Žalobce uvedl, že při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany pouze obdržel poučení o postupu podle Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států a že nesprávné poučení žalobce tak mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Poučení správního orgánu tak bylo neaktuální, přičemž bylo Nařízení Dublin II. přepracováno především z důvodu nedostatečného zohlednění rodinného života žadatelů o udělení mezinárodní ochrany při postupu podle tohoto nařízení. K tomu krajský soud uvádí, že námitka je zcela obecná a nevyplývá, jak by žalobcem tvrzené pochybení mohlo zasáhnout do jeho práv. Míra precizace žalobních bodů přitom předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí a posoudí ho. Není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. V míře obecnosti, se kterou žalobce žalobu formuloval, krajský soud přitom žádnou vadu napadeného rozhodnutí neshledal. Žalobce v průběhu celého správního řízení mohl tvrdit a tvrdil okolnosti týkající se jeho rodinného života, soustavně uváděl, že má v České republice dceru, strýce. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí těmito rodinnými okolnostmi zabýval. S ohledem na výše uvedené krajský soud ani této námitce nevyhověl.
33. Krajský soud tedy uzavírá, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně zabýval možnostmi předání žalobce do Německé spolkové republiky. Jeho úvahy mají oporu v podkladech správního spisu. Žalovaný řádně zdůvodnil, že je předání žalobce do Německa možné a proč nevyužil diskreční oprávnění dle čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení.

VI. Závěr a náklady řízení

34. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
35. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 22. srpna 2025

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně